

DIARI DE SESSIONS DE LA COMISSIÓ D'EDUCACIÓ I UNIVERSITATS DEL PARLAMENT DE LES ILLES BALEARS

DL. PM. 353-1992

Fq.Con.núm. 33/27

XI legislatura

Any 2024

Núm. 37

Presidència de la Sra. Margalida Durán i Cladera

Sessió celebrada dia 5 de desembre de 2024

Lloc de celebració: Seu del Parlament

SUMARI

PROPOSICIONS NO DE LLEI:

- 1) **RGE núm. 9162/24**, presentada pel Grup Parlamentari Popular, relativa a impuls d'un programa de beques d'excel·lència per als estudis a l'estranger. 450
- 2) **RGE núm. 14047/24**, presentada pel Grup Parlamentari MÉS per Mallorca, relativa a abandonament escolar. 453
-

LA SRA. PRESIDENTA:

Bona tarda, senyores i senyors diputades. Començarem la sessió d'avui i, en primer lloc, els demanaria si es produeixen substitucions.

LA SRA. VERDÚ I TORRES:

Sí, María José Verdú substitueix Manuela Cañadas.

LA SR. PRESIDENTA:

Perfecte, qualcuna més?

LA SRA. FORNAS I MUNAR:

Sí, Maria de Lluc Fornas substitueix Carmen Cañellas.

LA SRA. RIUDAVETS I SUÁREZ:

Sí, Malena Riudavets substitueix Ares Fernández.

LA SRA. PRESIDENTA:

Perfecte. Passam, idò, a l'únic punt de l'ordre del dia d'avui relatiu al debat i votació de les Proposicions no de llei RGE núm. 9162/24 i 14047/24.

1) Proposició no de llei RGE núm. 9162/24, presentada pel Grup Parlamentari Popular, relativa a impuls d'un programa de beques d'excel·lència per als estudis a l'estranger.

Començam per la Proposició no de llei RGE núm. 9162/24, presentada pel Grup Parlamentari Popular, relativa a impuls d'un programa de beques d'excel·lència per als estudis a l'estranger. Per a la seva defensa, per part del Grup Parlamentari Popular, té la paraula el Sr. Pedro Álvarez per un temps màxim de cinc minuts.

EL SR. ÁLVAREZ I GELABERT:

Gràcies, presidenta, bona tarda a tots, diputades, diputats. Com bé saben tots vostès, l'educació constitueix la base essencial per al desenvolupament personal de qualsevol individu. L'adquisició de valors i de formació esdevenen un punt de partida per accedir a oportunitats i adquirir eines útils tant pel que fa als coneixements com a les habilitats al llarg de la vida, això resulta clau no només per facilitar la integració en el mercat laboral del futur dels nostres joves sinó també per formar ciutadans lliures, crítics i compromisos en l'avanç de la societat.

I en aquest context, sense cap dubte, és responsabilitat de les administracions públiques fomentar un sistema educatiu que prioritzi la inclusió, la cultura de l'esforç, l'exigència i l'excel·lència, amb l'objectiu de maximitzar el potencial de cada alumne i garantir-ne el seu desenvolupament integral com a persona.

Des del Partit Popular consideram que l'aposta per una educació basada en la cultura de l'esforç, en la superació

personal i en la inclusió -com deia- pot complementar-se amb un suport que s'articuli mitjançant beques i reconeixements a l'alumnat de l'escola pública de Balears.

Una proposta interessant per animar l'alumnat de secundària, en aquest cas, seria sortir de la zona de confort mitjançant la implantació d'un programa de beques d'excel·lència que permetés cursar part dels estudis a l'estranger. Sortir de la zona de confort -com deia- és un motor que impulsa l'autoestima, el creixement personal i el descobriment de noves capacitats, i això permet gaudir d'experiències úniques, ampliar contactes socials i conèixer nous ambients que enriqueix al mateix temps a l'alumne.

Parlam d'una proposta complementària als ja existents programes d'immersió lingüística a la nostra comunitat autònoma i que aportaria valor afegit als joves en continuar el seu currículum educatiu amb una llengua nova i també en un entorn nou.

Són molts els beneficis que aquesta proposta podria aportar. Realitzar una part de l'educació secundària obligatòria en un entorn diferent fomentaria l'autonomia de l'estudiant, l'ajudaria a definir els seus objectius i a posar a prova els seus límits, a potenciar les competències lingüístiques i culturals, a reforçar les anomenades *soft skills*, com el treball en equip, adaptació a situacions noves, la comunicació.

Aquest tipus d'experiències ja s'han impulsat a l'àmbit privat i es promouen a programes d'intercanvi o a estudis a l'exterior i promouen una iniciativa semblant des del Govern autonòmic, orientada a l'excel·lència acadèmica i accessible per a tot l'alumnat de l'educació secundària obligatòria pública, sense distinció de renda familiar, reforçaria els valors de l'esforç i de la internacionalització com a pilars de l'educació a les Illes Balears.

Acab, senyores i senyors diputats, demanant-vos el suport de tots els grups parlamentaris i donant les gràcies als diputats que han presentat esmenes a aquesta proposta, propostes ben intencionades amb la finalitat de dibuixar millores per al nostre sistema educatiu.

Moltes gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Moltes gràcies, Sr. Álvarez. El Grup Parlamentari Socialista ha presentat l'esmena RGE núm. 17582/24. Per a la seva defensa, té la paraula el Sr. Carles Bona, per un temps màxim de cinc minuts.

EL SR. BONA I CASAS:

Gràcies, Sra. Presidenta. Bé, l'educació és un pilar fonamental per garantir el progrés i la igualtat d'oportunitats en la nostra societat i aquest debat crec que és una oportunitat per reflexionar sobre com construïm una educació més justa i inclusiva.

El plantejament d'un programa de beques d'excel·lència per cursar estudis a l'estranger sembla, en principi, positiu. Apostar

per la internacionalització de l'alumnat i fomentar les competències lingüístiques són objectius que compartim, emperò, a través de la nostra esmena, volem recordar que un programa similar ja existeix des de fa anys en el nostre sistema educatiu, els programes d'immersió lingüística en llengües estrangeres que ofereix el Govern ja donen aquesta oportunitat a molts estudiants, amb un sistema d'assignació per sorteig que garanteix una distribució equitativa i justa de les places, independentment de la renda familiar o del rendiment acadèmic.

Vull aquí fer una reflexió que el filòsof Michel Joseph Sandel formula en el seu llibre *La tirania del mèrit*, Sandel ens alerta dels perills d'una cultura de l'esforç que exclusivament associa el valor d'una persona amb el seu rendiment, aquest enfocament sovint ignora els factors externs, com el context social, la sort i el privilegi, que determinen l'èxit acadèmic. La meritocràcia parteix del principi que tothom té les mateixes oportunitats i que l'esforç i el talent determinen l'èxit, però Sandel assenyalava que aquesta premissa ignora desigualtats estructurals, com l'accés desigual a educació i als recursos, factors com el lloc on neixes, la família i les oportunitats tenen un paper crucial en l'èxit. Ignorar aquests factors fa que la meritocràcia sigui una ficció injusta. A més, les persones privilegiades solen transmetre els seus avantatges a les següents generacions, el que perpetua desigualtats en nom del mèrit.

I realment, tot plegat és un bon resum també de la política econòmica del Partit Popular, que intenta aprofitar-se del fet que els que tenen èxit sovint creuen que és només mèrit seu i ignoren factors com la sort o el context.

A més, aquells que no aconsegueixen arribar als estàndards de la meritocràcia sovint es veuen culpables o se senten culpables del seu fracàs, encara que les circumstàncies els hagin limitat, i això crea una societat més polaritzada, amb tensions entre guanyadors i perdedors.

Per tant, si volem una societat millor, l'excel·lència no ha de ser sinònim de divisió i, en lloc de premiar únicament el mèrit individual, caldria valorar les contribucions col·lectives i les professions que reforcen el benestar comú, com la sanitat, l'educació o altres serveis essencials. Pensam que cal repensar la meritocràcia per evitar els seus excessos i contradiccions i caminar cap a una societat que valori el bé comú, reconegui el paper de la sort i garanteixi la igualtat d'oportunitats reals.

I reconèixer que l'èxit no és només mèrit personal pot fomentar una societat més solidària i cohesionada.

I a nivell educatiu, el que creiem que cal fer és fomentar mesures que garanteixin la igualtat d'accés des de la base.

Sandel ens alerta que programes que només premien l'excel·lència poden perpetuar desigualtats i a les Illes Balears això és especialment rellevant, ja que la diversitat socioeconòmica és un repte que hem d'abordar amb polítiques inclusives.

Els programes actuals que ja existeixen, als quals fem referència en la nostra esmena, basats en un sistema de sorteig, creiem que s'alineen millor amb aquesta idea de justícia social,

ja que garanteixen que tothom tenguí les mateixes possibilitats, independentment del seu rendiment o de la seva situació socioeconòmica.

I és curiós també que aquesta proposta sigui presentada pel Grup Popular, quan la mateixa presidenta Prohens, en campanya electoral, ja la va anunciar com una novetat per potenciar l'anglès. En aquell moment el diputat que els parla, va recordar també públicament que programes similars ja existien i funcionaven amb èxit, i que no enteníem gaire com algú, com la Sra. Prohens, que és traductora de formació no era conscient d'aquest fet.

I amb la nostra esmena no ens oposam directament a la creació d'aquestes noves beques, el que demanam és que es garanteixi que aquests programes no substitueixin ni modifiquin els ja existents, especialment aquells que són més inclusius i justos. I demanariem també en aquest sentit que s'acceptés l'esmena de MÉS per Mallorca, perquè pensam que podem avançar en excel·lència i equitat alhora.

Però això només serà possible si tenim cura dels programes que ja tenim i assegurem que ningú no quedi enrere, perquè l'educació no només ha de premiar l'esforç, sinó que ha de ser una eina per construir una societat més justa i cohesionada. I si volem una societat cohesionada, l'equitat educativa ha de ser el punt de partida i això no és incompatible amb l'excel·lència, sinó que la reforça perquè una base inclusiva garanteix que el talent floreixi, independentment de l'origen social.

Els programes d'inclusió lingüística actuals als quals fem referència a la nostra esmena són un exemple que podem combinar excel·lència i igualtat.

I us demanam el suport a la nostra esmena i un compromís ferm amb l'equitat educativa.

Moltes gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Moltes gràcies, Sr. Bona. El Grup Parlamentari VOX es troba la Mesa, per tant no intervindrà. Pel Grup Parlamentari MÉS per Mallorca té la paraula la Sra. Maria Ramon, que, a més, ha presentat l'esmena [RGE núm. 17593/24](#). Té cinc minuts.

LA SRA. RAMON I SALAS:

Moltes gràcies, Sra. Presidenta. Crec que és a la primera o la segona frase del contingut o a l'exposició de motius d'aquesta proposició no de llei, diu: "L'educació és on comencen les oportunitats" i un poc l'esmena que presentam, amb l'errada que l'hem presentada a una altra... -i demanam disculpes perquè l'heu rebut ara-, va en aquest sentit, perquè moltes vegades el terme "excel·lència" no sabem com l'hem de mesurar i moltes vegades l'excel·lència es pot definir per l'esforç que un infant o un jove ha tengut a l'hora de desenvolupar alguna activitat o un estudi a l'escola, pot ser per l'actitud que hagi tengut o també per la predisposició o la motivació.

Per això, amb l'esmena, el que pretenem és llevar la paraula "excel·lència" perquè consideram que les beques han de servir i ajudar per pal·liar les desigualtats i, sobretot, per poder garantir la igualtat d'oportunitats i -com deia el Sr. Bonal- l'equitat educativa, perquè no hem d'oblidar que molts d'infants, al capdavant, molts d'infants, molts de joves quan arriben a casa no tenen ningú que els pugui ajudar a estudiar, a fer les seves tasques perquè els seus pares no són a casa, perquè fan feina, o n'hi ha molts, malauradament, que ni tan sols tenen una taula on poder fer els deures o les tasques, o pel simple fet que han de tenir cura dels seus germans.

I és per això que veiem important que l'acord a què s'arribi, i per això els demanam que acceptin l'esmena, és, al capdavant, que aquestes beques puguin arribar a tothom amb una baremació per tal que infants i joves puguin -com deia el Sr. Álvarez- tenir una autonomia, arribar... sortir -perdó- de la seva zona de confort o, fins i tot, potenciar les seves capacitats, les seves habilitats lingüístiques i culturals.

I, en aquest sentit, consideram important que es pugui acceptar aquesta esmena i així tenir les garanties que aquestes beques puguin arribar a tothom i que tothom se'n pugui beneficiar.

Moltes gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Moltes gràcies, Sra. Ramon. Pel Grup Parlamentari Mixt, té la paraula la Sra. Joana Gomila, per un temps màxim de cinc minuts.

LA SRA. GOMILA I LLUCH:

Gràcies, presidenta. Quan parlem de beques a l'excel·lència acadèmica, què volem dir exactament? Què és l'excel·lència acadèmica? Existeix realment? És aquell alumnat que té molt bones notes? És aquell que s'ha esforçat molt, però no té bones notes? O és aquell que, per mor de les situacions familiars o personals, no poden tenir bones notes, però podrien tenir-ne en un altre entorn? És aquell que raona, que pensa, que és crític, però no té excel·lents a les qualificacions? Un 6 és un excel·lent acadèmic o no ho és?

Per a mi l'excel·lència com a tal no existeix, ara bé, si hagués de pensar qui podria ser un alumne excel·lent acadèmicament, potser diria aquell que potencia les seves capacitats, que s'esforça per desenvolupar-les, que treballa amb responsabilitat i superació personal, que es prepara per afrontar la vida..., o sigui, que és excel·lent respecte de si mateix, però en cap cas que és excel·lent respecte d'unes notes numèriques.

Però, segurament, l'excel·lència a la qual vostè fa referència... pel que... el fons que està marcant en aquesta proposta es deu aproximar més a la que apareix a les bases dels premis que lliura la conselleria a l'alumnat d'ESO, a aquells alumnes de quart d'ESO que tenen totes les matèries cursades amb excel·lents o, com a molt, en té una menys. I tot i que, per exemple, a aquesta convocatòria també es donen premis a l'esforç personal, aquests queden diferenciats dels premis a l'excel·lència acadèmica.

Per tant, està clar que, segons la conselleria, unes coses són -no la seva només, ja hi era abans, per tant, també abans es pensava en aquest sentit- són els alumnes amb excel·lència acadèmica i unes altres són els alumnes amb esforç. I a mi em sap molt de greu, però açò de cap manera no ho puc compartir, supòs que el fet d'haver estat 25 anys dins un centre educatiu fa que entengui l'excel·lència d'una altra manera, no a aquell que té molt bones notes sinó -com he dit abans- a aquell que es va superant i que va desenvolupant les seves capacitats per ser excel·lent per si mateix.

També voldria fer un comentari respecte d'un dels motius que vostè posa a l'exposició de motius, que diu que és "impulsar una experiència vinculada a l'excel·lència acadèmica atorga una oportunitat a l'alumnat d'educació secundària obligatòria, independentment de la seva renda familiar". Vostè no sé si es deu creure molt aquesta frase, perquè segurament no és així, ens podem trobar alumnes en una situació de vulnerabilitat que no tenen l'oportunitat de cap manera de poder arribar moltes vegades a l'excel·lència acadèmica -entesa com el que es volia dir, no així com l'entenc jo- no perquè no vulguin, sinó perquè les seves circumstàncies familiars i personal no els ho permeten, potser no tenen ni internet a casa seva, potser no tenen un ordinador, pot ser no tenen un espai on poder estudiar, potser no tenen ni un plat a taula o potser quan arriben han de tenir cura dels seus germans i, per tant, el que menys els importa moltes vegades és aprendre acadèmicament i, per tant, treure excel·lents a les seves notes.

Per tant, entenc que no tindria aquesta excel·lència acadèmica i, per tant, no podria gaudir d'aquestes beques i tampoc no tenir aquesta oportunitat. I açò normalment sol passar amb famílies més desfavorides i en una situació de vulnerabilitat. Per tant, sí que dependria un poc de la seva renda familiar.

Abans de donar aquestes beques, tal com s'exposa a aquesta proposta, crec que s'hauria de reflexionar sobre què entenem per excel·lència acadèmica i si realment és cert que tot el nostre alumnat d'ESO té les mateixes oportunitats, que supòs que tots compartim que hauria de ser així.

Per tant, des de MÉS per Menorca insistim en la importància que l'administració aposti per una escola pública forta, de qualitat, igualitària, que realment doni oportunitats per si mateixa. Si la proposta queda talment com es presenta, MÉS per Menorca hi farà un vot contrari. Si s'accepta l'esmena de MÉS per Mallorca farem un vot favorable, perquè va en el sentit que jo explicava, que l'excel·lència acadèmica no existeix. Per tant, no cal posar-la a la proposta, si volem donar beques, que tots els alumnes d'ESO puguin tenir una oportunitat; que crec que estaria bé. I respecte de l'esmena del PSOE també li donariem suport.

Gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Moltes gràcies, Sra. Gomila. Ara podríem procedir a la suspensió de la sessió per un temps màxim de deu minuts. Segons el Sr. Pedro Álvarez no fa falta. Per tant, per fixar la

posició i assenyalar si accepta o no les esmenes, té un temps màxim de cinc minuts.

EL SR. ÁLVAREZ I GELABERT:

Gràcies, presidenta. Aniré per ordre d'intervenció. El Sr. Bona ens parlava que inicialment tenim aquesta visió en comú d'apostar per una educació més justa i inclusiva, i és ben cert, compartim aquesta visió, però també em deia el portaveu del PSOE que amb aquesta proposta ignorem factors com la sort, el context, l'origen, el nivell socioeducatiu de l'alumne, etc., i jo crec que no és així.

Jo sé, Sr. Bona, que vostès de vegades vénen al Parlament amb les cucales posades, amb el discurs escrit des de ca seva, que vénen a contar la seva pel·lícula, i jo..., és que em sap greu, perquè em tenc per una persona prou dialogant i som a la seu del Parlament, que és un temple del diàleg i de la representació. I a la meua intervenció ja he expressat que aquest era un programa nou, que era un programa complementari als ja existents a l'àmbit de la immersió lingüística, i em sap greu aquesta confrontació gratuïta.

Em parlava vostè de Joseph Sanders, jo li diria que vostè mata aquí setmanalment a Montesquieu.

I respecte de MÉS per Mallorca, sí que m'agradaria destacar que aquesta esmena d'addició que fan vostès l'acceptarem, perquè, és ver, aquest programa no volem que sigui una alternativa sinó que sigui un programa complementari. I respecte de MÉS per Mallorca vull agrair també la presentació d'aquesta esmena. I vull confirmar també a la Sra. Ramon que acceptam la seva proposta de modificació que -si no m'equivocava molt en la línia de la intervenció feta per la Sra. Gomila.

Molt breument, Sra. Gomila, com a docent que és vostè, crec que la millor manera de valorar l'excel·lència és amb els propis barems que estableixin els professionals de l'educació, els professionals docents. Compartesc aquesta visió que l'excel·lència no només és una nota numèrica, és que també és una actitud, és una voluntat d'aprenentatge, és una voluntat de superació personal. Per tant, amb aquest esperit positiu amb el qual vaig redactar aquesta proposició no de llei, i convençut, per una experiència personal, que creuar la mar, anar a un país desconegut t'enriqueix com a persona i te fa millor i t'ajuda a aprendre i a lluitar en el futur sociolaboral, acceptam totes les esmenes presentades i esperam que es pugui aprovar per unanimitat.

Moltes gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Moltes gràcies, Sr. Álvarez. Per tant, si ningú no demana votació separada, votariem el primer punt amb l'esmena RGE núm. 17593/24, de MÉS per Mallorca, i votariem també el nou punt amb l'esmena RGE núm. 17582/24, del Partit Socialista. Per tant, passam a la votació. Votam.

Queda aprovada per unanimitat de 13 vots.

En conseqüència, queda aprovada la PNL RGE núm. 9162/24.

2) Proposició no de llei RGE núm. 14047/24, presentada pel Grup Parlamentari MÉS per Mallorca, relativa a abandonament escolar.

A continuació passam al debat de la Proposició no de llei RGE núm. 14047/24, presentada pel Grup Parlamentari MÉS per Mallorca, relativa a abandonament escolar. Per a la seva defensa, per part del Grup Parlamentari MÉS per Mallorca, té la paraula la Sra. Maria Ramon, per un temps màxim de cinc minuts.

LA SRA. RAMON I SALAS:

Moltes gràcies, Sra. Presidenta. Aquesta proposició no de llei es va presentar després que en premsa, i arran d'un estudi, sortissin les dades que l'abandonament escolar a les Illes Balears entre els joves de 18 i 24 anys és del 18% quan acaba l'etapa obligatòria i, en aquest cas, ocupam el segon lloc en abandonament escolar prematur.

Malgrat aquesta taxa hagi baixat a la meitat en els darrers anys, continua essent un greu problema social, econòmic i polític, ja que l'abandonament formatiu és la màxima expressió de les desigualtats socials. I un poc va lligada a la proposició no de llei anterior quan parlem de la igualtat d'oportunitats i l'equitat educativa. Normalment els fills de les famílies de classes socials baixes són els qui pateixen en aquests casos una major taxa d'abandonament escolar prematur, i podríem destacar causes com puguin ser el mercat laboral o el model econòmic i productiu del territori en el qual vivim.

I com a factors influeixen la motivació per l'alumnat, de vegades hi ha alumnes que tenen dins el seu pensament per què estudiar si puc fer feina i guanyar doblers; l'absentisme, i en aquest cas hi ha una esmena del Partit Socialista en aquest sentit; les expectatives familiars que també es tenen; el capital cultural de les famílies; la inversió en educació que es fa en els territoris o -com deia abans- la classe social.

I una cosa concreta o que també crida l'atenció és que quan l'atur augmenta, cau l'abandonament escolar i quan s'eleva l'ocupació, puja l'abandonament escolar. Això ens fa entreveure i veure que el model econòmic que tenim és una de les principals causes d'aquest abandonament escolar, tenint en compte que moltes vegades hi ha empreses que cerquen treballadors que ni tan sols necessiten un graduat formatiu, la qual cosa fa que els joves deixin d'estudiar, per què?, perquè veuen una manera ràpida de ser independents econòmicament i que no necessiten estudiar.

Per això mateix, les propostes que fem és que, primer, instam el Govern de les Illes Balears a implementar programes d'orientació als instituts per ajudar als estudiants a identificar els seus interessos i habilitats -això també per augmentar aquesta motivació- i també un espai d'intercanvi d'experiències amb universitaris i graduats perquè puguin explicar la seva experiència. Seguir planificant programes de reforç educatiu per a estudiants amb risc d'abandonament escolar; fomentar els estudis superiors i donar a conèixer la importància de

l'educació superior per al desenvolupament personal i professional, important, involucrar les famílies i la comunitat educativa en aquest procés; establir la gratuïtat del transport escolar als alumnes que cursin la formació professional, en aquest cas també lligat a augmentar les places públiques de formació professional; i també aprofitar per reforçar que els CEPA puguin atreure persones que en el seu moment varen patir abandonament escolar prematur i que ara puguin tornar a incorporar-se al sistema educatiu.

Vull agrair totes les esmenes que s'han presentat, crec que totes són amb la intenció de millorar i que aquesta proposició no de llei surti el més completa possible. I, per suposat, esperant el vot positiu de tots els punts perquè, al capdavall, aquesta proposició no de llei el que vol fer és que tothom pugui estudiar, siguin o tinguin les condicions que tinguin els infants o les famílies, i també donar aquesta importància formativa i educativa i que tothom l'entengui, així mateix sense que les desigualtats socials puguin ser un obstacle.

Moltes gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies, Sra. Ramon. El Grup Parlamentari Socialista ha presentat les esmenes RGE núm. [17583](#), [17584](#), [17585](#), [17586](#), [17587](#), [17588](#), [17589](#), [17590](#) i [17591/24](#). Per a la seva defensa té la paraula el Sr. Àlex Pitaluga, per un temps màxim de cinc minuts.

EL SR. PITALUGA I IVORRA:

Sí, gràcies, Sra. Presidenta, bona tarda, senyores diputades i senyors diputats. Bé, primer de tot, des del Grup Socialista volem agrair aquesta iniciativa a MÉS per Mallorca. Coincidim plenament en la necessitat de reduir les taxes d'abandonament escolar de les Illes Balears, unes taxes que, a més, estan entre les més altes de les comunitats autònomes espanyoles. I coincidim també plenament amb les mesures proposades a la proposició no de llei, si bé hem trobat adient contribuir a intentar millorar-la amb algunes esmenes que fan petites modificacions al text original d'alguns punts.

Finalment, també hem trobat pertinent proposar algunes mesures més a un tema tan important amb quatre esmenes d'addició.

Aquest és un dels aspectes del nostre sistema educatiu on cal fer més esforços i per això, un cop més, volem manifestar l'oportunitat d'aquesta proposició no de llei i indicar que li donarem suport, com no pot ser d'una altra manera.

Ara passaré a explicar cadascuna de les esmenes. L'esmena 17583, que modifica el punt 1, només vol incloure també els estudiants de formació professional als espais d'intercanvi d'experiències, perquè són uns estudis que pel seu vessant pràctic poden connectar molt bé amb els interessos de l'alumnat en risc d'abandonament.

L'esmena 17584, que modifica el punt 3, s'emmarca en el mateix sentit i només vol aportar una visió més àmplia de la formació acadèmica i professional.

L'esmena 17585 pretén millorar el text en introduir també l'entorn de les famílies, tal com apareix a molts d'estudis sobre abandonament escolar, i llevar del text "la comunitat educativa" perquè entenem que aquesta, amb caràcter general, ja està implicada en el procés educatiu.

L'esmena 17586 parla del transport públic no escolar, atesa la dificultat que té oferir un transport escolar als estudis d'FP on l'alumnat pot arribar des de diferents localitats i zones de cada illa i, a més, els horaris són molt més variats que als estudis de primària, secundària obligatòria o batxillerat. Per aquesta dificultat, trobàvem que la millora del transport públic i la seva gratuïtat era la millor manera que tenim ara mateix d'oferir un bon transport a l'alumnat FP. Tanmateix, tal com es planteja a l'esmena del PP, 17608, es pot estudiar la viabilitat del transport escolar per a l'FP i no ens hi oposarem, tot i les dificultats evidents que presenta. És per això que acceptariem la transacció que ens planteja la Sra. Ramon.

L'esmena 17587 simplement amplia el ventall de possibilitats de la proposta, ja que els estudis de formació professional es poden oferir als CEIP, però també a molts d'IES o escoles d'hoteleria, per exemple. Per altra banda, també hem considerat adient incloure els cursos del SOIB, que tant ajuden a donar una segona oportunitat d'estudiar a l'alumnat que abandona el sistema.

Finalment, les esmenes 17588, 17589, 17590 i 17591/24 afegeixen quatre punts que pensam poden contribuir a millorar la lluita contra l'abandonament escolar: la primera amplia els programes d'escolarització compartida que contribueixen a evitar l'abandonament del sistema per part d'alguns i algunes alumnes; la segona, assenyala la importància de la col·laboració entre les tres administracions que tracten el problema i que tenen programes específics contra l'abandonament escolar; la tercera, la del punt nou, inclou la importància de la lluita contra l'absentisme escolar, un dels factors que més contribueix a l'abandonament; i la que fa referència al punt 10, la quarta, vol continuar potenciant els POAP del SOIB, una eina clau que ha recuperat i recupera per al sistema educatiu i la societat bona part de l'alumnat afectat anteriorment pel problema de l'abandonament escolar en donar-li una nova oportunitat.

I permeti'm que finalitzi amb una frase de Ben Lindquist, ell va ser relator especial de les Nacions Unides: "Tots els infants i joves del món, amb les seves fortaleses i debilitats, amb els seus desitjos i expectatives, tenen dret a l'educació. No són els nostres sistemes educatius els que tenen dret a determinats tipus d'infants. D'aquesta manera, és el sistema escolar de cada país el que ha d'ajustar-se per tal de cobrir les necessitats dels seus infants".

Gràcies, Sra. Presidenta.

LA SRA. PRESIDENTA:

Moltes gràcies, Sr. Pitaluga. El Grup Parlamentari Popular ha presentat l'esmena [RGE núm. 17608/24](#). Per a la seva defensa té la paraula la Sra. Anabel Curto, per un temps màxim de cinc minuts.

LA SRA. CURTO I ALEMANY:

Gràcies, presidenta, bona tarda, diputades i diputats. L'abandonament escolar té un impacte significatiu tant a nivell personal com social, ja que redueix les oportunitats laborals dels joves i augmenta el risc de pobresa i exclusió social.

Per millorar les taxes d'abandonament escolar és molt important treballar sobre una sèrie de pilars fonamentals que afronten tant les causes directes com els factors subjacents de l'abandonament. Aquests pilars són les àrees claus en què s'ha d'actuar per crear un entorn educatiu més inclusiu, atractiu i efectiu. Aquests pilars, que permeten millorar les xifres, no són independents entre si, sinó que s'interrelacionen: millorar la qualitat educativa, proporcionar un entorn emocionalment saludable, involucrar les famílies i donar suport econòmic als estudiants són passes essencials per reduir l'abandonament escolar. La clau és adaptar un enfocament integral que consideri tant les necessitats acadèmiques com les socials i emocionals dels alumnes i que involucri tots els actors rellevants en el procés educatiu, com la família, els docents i tota la comunitat educativa.

Als diferents punts de la proposició no de llei es tenen en compte els diferents pilars a treballar, així com els nous punts que incorpora el Grup Parlamentari Socialista en el cas que s'acceptassin.

Des del nostre grup parlamentari hem presentat una esmena, ja que ens preocupa la viabilitat de la gratuïtat del transport a tots els alumnes de formació professional, ja que es poden donar casos molt, molt particulars i no tenim molt clar que sigui possible o com fer-ho. És per això que hem presentat una esmena per instar el Govern a estudiar aquesta viabilitat que ja de primeres ens sembla prou complicada, tan complicat que hem de pensar que en vuit anys, o bé direm quatre, perquè no ens puguin dir que no hi havia pressupost, no només no es va realitzar per l'anterior govern sinó que ni es va fer efectiu el transport gratuït a batxiller, que estarem d'acord que és més viable de primeres perquè fa referència a un grup i que s'ha demostrat que sí que es podia fer i només mancava voluntat política. Una voluntat que ha estat possible gràcies al Partit Popular.

Volem que es tenguí en compte aquesta esmena perquè no estam en contra del concepte sinó que no tenim molt clara la seva viabilitat. És per això que, abans de donar suport a una mesura que no sabem si és possible, ens agradaria instar el Govern que estudiàs aquesta possibilitat.

Amb referència a la resta de punts, els consideram adients, i volem agrair a la Sra. Ramon la presentació d'aquesta proposició no de llei, ja que creiem que és un tema indispensable per fer front a aquest gran repte que és la millora de la nostra societat. L'educació és el pilar per canviar el món i fer front a l'abandonament escolar és crucial per a la millora de la nostra societat futura.

Moltes gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Moltes gràcies, Sra. Curto. El Grup Parlamentari VOX es troba a la Mesa, per tant, no intervindrà. Pel Grup Parlamentari Mixt té la paraula la Sra. Joana Gomila, per un temps màxim de cinc minuts.

LA SRA. GOMILA I LLUCH:

Gràcies, presidenta. No sé si hi ha massa cosa més a afegir a aquesta proposta de MÉS per Mallorca perquè, la veritat, crec que és una proposta molt completa, la seva exposició de motius crec que fa una anàlisi molt acurada de l'abandonament, per tant, no sé si hi puc aportar gaire cosa més. Vull dir, evidentment, que farem un vot favorable a aquesta proposta.

I, com deia, crec que els factors que s'expliquen en aquesta exposició de motius, crec que són els factors més importants d'abandonament escolar, i que realment compartim totalment, que van des de la situació econòmica i social de l'alumnat i les seves famílies a la manca de cultura de la importància de la formació i a la sensació que perden el temps i que és millor guanyar doblers.

I moltes vegades també crec que està propiciat per la demanda d'ocupació del mercat laboral en què crec que moltes vegades no es fa una aposta per gent formada, o bé també el fet que el nostre sector productiu es basa pràcticament en el turisme i açò propicia que molts d'alumnes deixin d'estudiar abans de finalitzar el curs i s'incorporin a la temporada turística que -com tots sabem- sempre comença més o manco -per dir-ho d'alguna manera- el mes d'abril i, per tant, açò vol dir que no tenen temps d'acabar els seus estudis.

De fet, als centres educatius, als centres on s'imparteix FP dels sectors d'hoteleria realment açò es nota amb molta facilitat, perquè els anys en què hi ha molta bonança econòmica l'abandonament escolar en aquests cicles és molt gran.

Per tant, també hauríem de fer tots una reflexió i mirar d'apostar per la gent que es forma abans de poder contractar o de poder adaptar els estudis de vegades al calendari perquè els alumnes no abandonin els seus estudis.

Per tant, per poder donar valor a aquesta formació, també és important que els sectors econòmics en facin una aposta, facin una aposta per la gent formada perquè açò dona qualitat a la població, dona qualitat als serveis i dona qualitat al món laboral, que és el que crec que entre tots volem que hi hagi, no només en el sector turístic, sinó també en qualsevol sector industrial o al sector primari.

I sabem tots que són conseqüència d'aquest abandonament -com molt bé diu la proposta- s'ha d'entendre com un indicador de la desigualtat social i no només com un problema aïllat, pel que està clar que és imprescindible impregnar al conjunt de tota la societat la lluita contra aquest abandonament educatiu, per tal de garantir l'equitat generacional basada en els principis de conservació de totes les opcions de la qualitat i de l'accés, com diu aquesta proposta i que des de MÉS per Menorca compartim totalment.

La lluita contra l'abandonament escolar ens ha d'importar a tots, als centres educatius, a les famílies, als alumnes, al sector productiu i a tota la societat i, per tant, és hora de posar fil a l'agulla seriosament per fer-hi front, com s'exposa als diferents punts d'aquesta proposta, per la qual cosa reiter el vot favorable de MÉS per Menorca.

Respecte de les esmenes presentades, tant pel PSIB com pel PP, relatives a transport escolar d'FP, si s'admeten com a tal, farem una abstenció. Des de MÉS per Menorca creiem que el que s'hauria d'aprovar és el punt cinquè de la proposta de MÉS per Mallorca, d'aprovar establir aquesta gratuïtat del transport escolar als alumnes de formació professional, perquè així fem un greuge comparatiu amb els de batxillerat, o sigui, diem que volem potenciar l'FP, diem que a l'FP li hem de donar un valor, però, en canvi, deixam que els alumnes de batxillerat vinguin amb un transport gratuït i no deixam que els alumnes d'FP ho facin.

Per tant, entenem que aquesta aposta no pot ser així, o sigui, és ensenyament secundari postobligatori i en canvi a uns els donam l'oportunitat mentre que als altres no. Per tant, des de MÉS per Menorca, el que creiem que s'hauria de fer és establir ja la gratuïtat i no seguir fent estudis de viabilitat o seguir pensant que a la llarga siguin gratuïts.

Esper que la idea d'estudiar la viabilitat o que a la llarga siguin gratuïts no tingui a veure amb les possibilitats de tenir prou finançament, perquè, bé, MÉS per Menorca ja s'ha cansat de repetir, i ho tornaré repetir una altra vegada, que si deixassin de bonificar les persones riques i quedassin els seus doblers dins les seves butxaques, igual el que podrien fer és mirar per a tota la societat i que els alumnes d'FP poguessin tenir aquest transport gratuït.

He entès que la Sra. Curto no parlava tant de doblers, que supòs que també, sinó que realment en FP sigui possible o no, idò ho han de fer possible perquè és que, si no, el que no pot ser és que els de batxillerat tinguin l'oportunitat i els d'FP no. I sabem que açò produeix molts problemes, si volem potenciar l'FP ha de ser seriosament i no només ha de ser fent una aposta en els currículums i (...), sinó també que tinguin les mateixes oportunitats els alumnes que decideixen en lloc de fer batxiller, fer formació professional.

Per tant, respecte de les esmenes aquestes de transport hi faré una abstenció si s'accepten i en la resta d'esmenes presentades pel PSIB sí que hi donaré un vot favorable.

Gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Moltes gràcies, Sra. Gomila. Podríem procedir ara a una suspensió per deu minuts, veig que no fa falta. Per tant, per fixar la posició i assenyalar si accepta o no les esmenes que li ha presentat, Sra. Ramon, té un temps màxim de cinc minuts.

LA SRA. RAMON I SALAS:

Moltes gràcies, Sra. Presidenta. Primer, vull agrair als grups el seu vot favorable, dels que han intervingut, també -com he dit abans- per les esmenes presentades.

Les esmenes presentades pel Partit Socialista les acceptariem i, com que tothom ha fet un acte important perquè milloràs aquesta proposició no de llei i tenim dues esmenes al punt 5, faria una proposta d'ajuntar les dues esmenes, que fan tant Partit Socialista com Partit Popular, per tal que siguin incloses les dues i tots quedem tan contents com estam ara.

Si us sembla bé llegesc com quedaria i després dieu si ho acceptau o no: "El Parlament de les Illes Balears insta el Govern de les Illes Balears a estudiar la viabilitat de la gratuïtat del transport escolar als alumnes que cursin la formació professional i, en el cas que sigui possible, garantir-la".

Així entenem que es podria estudiar aquesta viabilitat, tenint en compte les complexitats que hi pot haver, que jo crec que la Sra. Curto no parlava tant tal vegada d'un tema econòmic ara mateix, sinó de saber quines opcions hi pot haver, i si aquesta pogués ser possible garantir-la, que va un poc en el sentit tant de l'esmena del Partit Socialista com de la mateixa redacció inicial.

Així que, bé, vull agrair una vegada més el vot favorable de la proposició no de llei, crec que, al capdavall, l'objectiu principal és que tots som conscients, i ho hem manifestat, que l'educació és per a una millora del futur com a societat que tenim i, per suposat, un espai on pal·liar les desigualtats, però sobretot per garantir l'equitat educativa.

Moltes gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Una vegada acabat el debat, demanaria si volen votació separada o no.

LA SRA. VERDÚ I TORRES:

Sí, presidenta, jo voldria demanar votació separada dels punts 3 i 4.

LA SRA. PRESIDENTA:

D'acord. Al punt...

LA SRA. GOMILA I LLUCH

Sí, presidenta,...

LA SRA. PRESIDENTA:

Es poden votar conjuntament?

LA SRA. VERDÚ I TORRES:

Sí.

LA SRA. PRESIDENTA:

D'acord.

LA SRA. GOMILA I LLUCH:

Presidenta, si s'accepta la transacció feta per MÉS per Mallorca, jo demanaria vot per separat del punt 5.

LA SRA. PRESIDENTA:

D'acord. Per tant, idò, començarem primer de tot, si els sembla bé, a votar conjuntament els punts 3 i 4, que vull recordar que el punt 3 és més l'esmena 17584 del Partit Socialista i que el punt 4 té l'esmena incorporada 17585.

Per tant, passariem a la votació d'aquests dos punts amb aquestes dues esmenes que he esmentat abans. D'acord? Per tant, passam a votar. Votam.

Aquests dos punts queden aprovats per 12 vots a favor i 1 abstenció.

Ara passarem a la votació del punt 5, amb la transacció que s'ha fet amb les dues esmenes, la 17608 del Partit Popular i la 17586 del Partit Socialista. Passam a la votació. Votam.

Queda aprovat per 12 vots a favor i 1 abstenció.

I ara passariem a votar la resta de punts, el primer, amb l'esmena 17583 incorporada, el segon sense esmena, el punt 6 sense cap tipus d'esmena, el 7 amb l'esmena incorporada 17587, i conjuntament es votarien també les esmenes presentades i acceptades 17588, 17589, 17590 i 17591. Votam.

Queden aprovats per 13 vots a favor.

Per tant, en conseqüència, la PNL RGE núm. 14047/24 ha estat totalment aprovada.

I no havent-hi més assumptes a tractar, s'aixeca la sessió. Gràcies.

DIARI DE SESSIONS
DEL
PARLAMENT
DE LES
ILLES BALEARS
